

Landbruksdepartementet
Postboks 8007 Dep
0030 Oslo

Landbruksdepartementet	
2003 / 1708	24
- 2. SEP 2003 ASR/SØR	
VSC	40

Deres referanse
2003/1708

Vår referanse
2003/7358 422.5 OMD

Vår dato
29.08.2003

Fylkesmannens og fylkeslandbruksstyrets høringsuttalelse til nye bestemmelser om overføring av myndighet etter konsesjonslov, jordlov, odelslov og skogbrukslov, samt ny forskrift om saksbehandling i kommunen etter de samme lover.

Fylkeslandbruksstyret i Oppland ga i møte 25.08.2003 uttalelse til departementets forslag til nye bestemmelser om overføring av myndighet etter de fire lovene som er nevnt over, samt til ny forskrift om saksbehandling i kommunene.

Fylkesmannens syn går fram av innstillingen til saken, og fylkeslandbruksstyret sluttet seg enstemmig til denne.

Utskrift av fylkeslandbruksstyrets møtebok følger vedlagt.

Lars Bjørke e.f.
Fung. avdelingsdirektør

Olav Malmedal
Overingeniør

MØTEBOK

for fylkeslandbruksstyret i Oppland

Møtedato: 25.08.2003

Sak nr.: J - 03/2003

Saksbehandler: Olav Malmedal

Journalnr. : 03/7358 /422.50

Høringsuttalelse til forslag til nye bestemmelser om overføring av myndighet etter konsesjonslov, jordlov, odelslov og skogbrukslov, samt ny forskrift om saksbehandling m.v. i kommunen etter de samme lover.

Landbruksdepartementet har i brev av 12.06.2003 sendt ut på høring forslag om nye bestemmelser om overføring av myndighet på landbrukslovgivningsområde samt en ny forskrift om saksbehandling m.v. i kommunen etter de samme lover. Dette er en konkretisering av kommunesatsingen på landbruksområdet som Stortinget sluttet seg til ved behandlingen av St. meld. nr. 31 (2000-2001) se Inst. S. nr. 268 (2001-2002).

Bestemmelser om overføring av myndighet.

En legger til grunn at Stortinget har sluttet seg til at avgjørelsesmyndighet i konsesjonssaker og delingssaker legges til kommunene. Ut fra den erfaring vi sitter med i Oppland hvor vi har hatt en prøveordning der kommunene har hatt avgjørelsesmyndighet i konsesjonssaker, ser en at praktiseringen av lovverket utvikler seg forskjellig veger i kommunene. Dette gjelder ikke bare i konsesjonssaker, men en ser det og gjennom innstillingene i delingssaker som kommer til fylkeslandbruksstyret. Noen kommuner tillater det meste, av og til kanskje på tvers av lovverket mens andre kommuner fører en mer restriktiv linje. Den restriktive linja er imidlertid mye vanskeligere å opprettholde enn den liberale linja. En for restriktiv linje vil få korrektiver gjennom klagebehandling mens en for liberal linje i framtida ikke vil få disse korrektivene da sakene svært sjeldent kommer til behandling på et høyere forvaltningsnivå. For gjennomføringen av en nasjonal landbrukspolitikk vil dette gi store utfordringer, og ikke minst vil det kreve god veiledning overfor kommunene.

I tillegg til de saker som er nevnt i stortingsmeldingen, foreslår Landbruksdepartementet å overføre avgjørelsesmyndigheten til kommunene som førsteinstans etter flere andre bestemmelser i konsesjonsloven, jordloven og odelsloven.

Departementet foreslår at følgende saker avgjøres av kommunen som førsteinstans:

1. saker om tiltak for dyrket jord etter jordloven § 8 tredje og fjerde ledd,
2. saker om omdisponering av dyrka eller dyrkbar jord til andre formål enn jordbruksproduksjon, jordloven § 9
3. saker om å kreve fjerning av anlegg eller byggverk etter jordloven § 9 femte ledd,
4. saker om å gi pålegg om å søke konsesjon etter konsesjonsloven § 20 annet og tredje ledd og odelsloven § 29 annet ledd,
5. saker om unntak fra hogstforbudet etter konsesjonsloven § 27 første ledd,

MØTEBOK

for fylkeslandbruksstyret i Oppland

Møtedato: 25.08.2003	Sak nr.: J - 03/2003
Saksbehandler: Olav Malmedal	Journalnr. : 03/7358 /422.50

6. saker om tilbaketrekking av konsesjon og fastsettelse av frist for salg etter konsesjonsloven § 23 annet og tredje ledd og odelsloven § 29 tredje ledd,
7. saker om å sette frist for pantlover til å bringe tvangsbruk som er i strid med konsesjonsloven § 3 annet ledd til opphør eller frist for erverver til å sørge for omgjøring av overdragelsen eller overdragelse til noen som kan få eller ikke trenger konsesjon etter konsesjonsloven, jf konsesjonsloven § 25 og
8. saker om forlenging av frist for videresalg etter konsesjonsloven § 6 første ledd nr. 5 tredje pkt.

Disse sakene har enten nær sammenheng med de sakstyper kommunen etter forutsetningen i St.meld. nr. 19 (2001-2002) skal overta, eller egner seg for avgjørelse i kommunen etter sin art. Landbruksdepartementet mener derfor at også myndigheten til å ta avgjørelse etter disse bestemmelsene bør legges til kommunene som førsteinstans.

Når det er vedtatt at avgjørelsesmyndighet både i delingssaker og konsesjonssaker skal overføres kommunen, støtter fylkesmannen departementet i at også de ovennevnte sakene bør overføres. En mener at for omdisponering etter jordloven § 9 eller skogbruksloven § 50 vil det være meningsløst å holde igjen dette når delingsmyndigheten etter jordloven § 12 legges til kommunen. Dette da veldig mange av delingssakene samtidig er omdisponeringssaker og en forskjellig avgjørelsesmyndighet her vil verken være forståelig eller akseptabelt.

I forslaget til overføring av myndighet er det i § 2 nr 3 lagt til fylkeslandbruksstyret at de skal avgjøre om en eiendom med flere registernummer må regnes som en driftsenhet etter jordloven § 12 fjerde ledd. Da det er tillagt kommunen myndighet til å avgjøre en delingssak synes det noe merkelig at det skal ligge til fylkeslandbruksstyret å avgjøre om det dreier seg om en driftsenhet etter jordloven. Slike spørsmål kommer som regel opp da noen ønsker en deling, og det synes som mest naturlig at den som har myndighet til å avgjøre en deling og har myndighet til å avgjøre om det trengs delingssamtykke, dvs om en eiendom med flere registernummer må regnes som en driftsenhet.

Både oppgaver fra fylkeslandbruksstyret og fylkesmannen er som nevnt over foreslått overført til kommunen. Fylkeslandbruksstyret har ikke blitt tilført noen nye oppgaver men er klageinstans for de avgjørelser kommunen fatter med unntak av de avgjørelser som kan klages inn for fylkesmannen.

Fylkesmannen har fått overført et par nye oppgaver knytta til bortfall av rettigheter etter konsesjonsloven, samt tvangsmulkt/tvangsgebyr etter konsesjonsloven og jordloven. Dette er saker som er svært sjeldne, og vil neppe bli av noe stort arbeidsomfang i fremtida heller. Fylkesmannen har ikke merknader til denne overføringen.

Forskrift om saksbehandling i kommunen.

Det er i denne omgang laget en egen forskrift om saksbehandlingen mv i kommunen i saker etter konsesjonsloven, jordloven, odelsloven og skogbruksloven. Det nye her er særlig knytta til to punkter,

MØTEBOK

for fylkeslandbruksstyret i Oppland

Møtedato: 25.08.2003	Sak nr.: J - 03/2003
Saksbehandler: Olav Malmedal	Journalnr. : 03/7358 /422.50

det er bruken av landbruksdepartementets datasystem Å jour(eller anna system) samt kravet til kompetanse i kommunen.

Kommunene og fylkene har vært pålagt å bruke datasystemet Å jour i behandlingen av saker etter landbrukslovgivningen. Dette har imidlertid ikke gått helt knirkefritt da kommunene har hatt egne datasystemer som ikke alltid har kunnet kobles sammen med Åjour og en har fått dobbeltarbeid ved at en må legge inn saker i to systemer. Det er helt klart at Å jour som alle andre datasystemer har sine svakheter, men det har to positive forhold som andre datasystemer som kommunene bruker ikke har og som har betydning for avgjørelsene som blir fatta. Å jour har et system som leder saksbehandler gjennom en sak slik at informasjon som er av betydning for avgjørelsen i en sak blir registrert. Det har og egen momentliste for ting som skal vurderes i de forskjellige sakstyper. Dette er med og sikrer at forvaltningslovens krav til at en sak skal være så godt opplyst som mulig før et vedtak fattes, blir oppfylt. Slike maler synes ikke å foreligge i de kommunale saksbehandlersystemene, og som et resultat av dette ser en at saker fra kommuner som ikke bruker Åjour kan bli for dårlig opplyst og at relevante momenter ikke blir vurdert. Det vil derfor være en utfordring for kommunene framover å få systemer som sikrer en betryggende saksbehandling.

Å jour har også laget statistikk, og når det gjelder arealstatistikken i Å jour så har nok ikke den vært den beste. Dette skyldes først og fremst at innlegging av arealdata særlig ved plansaker har svikta, men og at en ikke har hatt gode nok systemer for kvalitetssikring av enkeltsaker og vedtaksregistrering i systemet. Fylkesmannen ser det som viktig at en klarer å produsere en god statistikk både på enkeltsakene og ikke minst når det gjelder arealstatistikk, og at Landbruksdepartementet sammen med MD og kommunene/KS prioriterer dette framover.

Den overføring av myndighet til kommunene som det legges opp til kan føre til behov for mer og bedre oppdatert kompetanse i kommunene. Når avgjørelsesmyndigheten har vært hos fylkeslandbruksstyret har kommunene til en vis grad stolt på at kommunens innstilling har blitt kvalitetssikra før endelig avgjørelse. Når dette ikke lenger blir tilfelle må kommunen i større grad kvalitetssikre egne vedtak sjøl, og dette vil kreve at kommunen til enhver tid har oppdatert kompetanse. Sett på den bakgrunn kan det sees på som en logisk brist at kompetansekravet fjernes.

Det kan imidlertid tenkes at i stedet for krav om kompetanse til den som skal behandle saken så stilles det strengere krav til dokumentasjon på hvordan saken behandles og hvordan elementer i saken blir vurdert. Noe slikt krav er imidlertid ikke tatt inn i forskriftsforslaget.

En har i de seinere år sett forskjellige eksempler på såkalt "fullført saksbehandling" i kommunen hvor saken for eksempel skal vurderes både etter jordloven §§ 9 og 12, og etter plan- og bygningsloven § 7. Det er forskjellige vurderinger som skal gjøres etter de forskjellige bestemmelsene og en ser for ofte at vesentlige vurderinger ikke blir foretatt, eller at elementer som har betydning i vurderingen etter pbl § 7 brukes i vurderingen etter jordlovens paragrafer hvor de ikke har betydning og omvendt. Det å holde tunga rett i munnen i slike sammenhenger er vanskelig, og dersom en ikke besitter for eksempel landbrukskompetanse er det vanskelig å foreta vurderingene som går på dette området.

MØTEBOK

for fylkeslandbruksstyret i Oppland

Møtedato: 25.08.2003

Sak nr.: J - 03/2003

Saksbehandler: Olav Malmedal

Journalnr. : 03/7358 /422.50

Fylkesmannen mener at det at kompetansekravet fjernes vil over tid medføre en senking av kvaliteten på saksbehandlingen innafor landbruksområdet dersom det ikke fokuseres på dette. Det vil derfor være en utfordring for både Landbruksdepartementet og Fylkesmannen å legge til rette for at kommunene opprettholder og aller helst hever sin kompetanse på området i framtida.

Når det gjelder de praktiske følger for fylkesmannen og fylkeslandbruksstyret vil myndighetsoverføringen av jordlovsakene medføre noe redusert sakstilfang, men i og med at Oppland overførte konsesjonssakene til kommunene i 1999 vil vi ikke få frigjort like store ressurser som de andre fylkene som ikke deltok i prøveordningen. Et moment som taler motsatt retning er den generelle utviklingen av at sakene blir mer komplekse og dermed mer arbeidskrevende. Flere bruker også advokater på sakene sine, og det resulterer som regel ikke i mindre arbeid. For fylkesmannen og fylkeslandbruksstyret vil dette særlig gjelde klagesakene.

Fylkesmannens forslag til vedtak:

Fylkeslandbruksstyret viser til saksutredningen og støtter den i hovedsak.

Vedtak: Enstemmig som fylkesmannens forslag.

Kopi av møtebok sendes:
Landbruksdepartementet